

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över promemorian Höjd skattenivå för sådan förbrukning av elektrisk kraft som omfattas av minimiskattenivån i energiskattedirektivet

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Promemorian innehåller förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi. Det föreslås att skattenivån för sådan förbrukning av elektrisk kraft som omfattas av EU:s minimiskattenivå för yrkesmässig användning, och som i dag beskattas med 0,5 öre per kilowattimme, höjs till 0,6 öre per kilowattimme.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I promemorian framgår följande. Viss elförbrukning som i Sverige har en lägre energiskatt omfattas av det krav på minimiskattenivå för yrkesmässig användning som följer av rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemensramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (energiskattedirektivet). Denna nivå är 0,5 euro per megawattimme. Historiskt har den svenska skattenivån på 0,5 öre per kilowattimme haft en viss marginal till direktivets minimiskattenivå. Någon justering har inte gjorts av skattenivån sedan direktivet antogs. Till följd av senare års kronförsvagning på den internationella valutamarknaden finns inte längre denna marginal. Vidare framgår att energiskattedirektivets minimiskattenivå för 2020 avseende yrkesmässig användning motsvarar drygt 0,54 öre per kilowattimme. För att garantera förenlighet med direktivet behöver den svenska minimiskattenivån därför höjas. Förslaget anges primärt syfta till att säkerställa en tillräcklig marginal gentemot energiskattedirektivets minimiskattenivå, men motiveras även delvis av behovet av att upprätthålla energiskattens styrande effekt.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges att någon alternativ lösning för att uppnå det angivna syftet inte finns.

Av promemorian framgår att minimiskattenivåerna fastställs i enlighet med vad som framgår av bilaga 1 till energiskattedirektivet. Av bilagan framgår att minimiskattenivån för elektricitet i yrkesmässig

användning är 0,5 euro per megawattimme. För att garantera förenlighet med direktivet behöver den svenska minimiskattenivån därför höjas.

Regelrådet gör följande bedömning. Givet vad som angetts om att garantera förenlighet med direktivet samt vad som har refererats under bakgrund och syfte med förslaget avseende valutakursen, är befintliga uppgifter tillräckliga i detta fall.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren gör bedömningen att förslaget är förenligt med rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet och EU-rätten i övrigt.

I promemorian framgår att grundregeln i direktivet är att all förbrukning av elektrisk kraft ska beskattas men att det finns krav på obligatorisk skattebefrielse i vissa situationer. Det finns också möjligheter för medlemsstater att ge skattenedsättning eller fullständig skattebefrielse i andra situationer.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021. Det framgår vidare att några speciella informationsinsatser utöver vad som normalt krävs vid regeländringar inte bedöms behövas.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår inte tillräckligt vad som har beaktats vid vald tidpunkt för ikraftträdande. Avsaknaden av ytterligare uppgifter är därmed en brist. Vidare är uppgifterna om behov av speciella informationsinsatser ytterst kortfattade men likväl tillräckliga i detta fall.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande bristfällig men att redovisningen avseende speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges att antalet industriföretag i Sverige enligt Statistiska centralbyrån är drygt 160 000, vilket motsvarar ca 14 procent av det totala antalet företag. Den svenska industrin använder ca 49 TWh el årligen. Fyra branscher svarar för trefjärdedelar av industrins elanvändning. Dessa är massa- och pappersindustri, järn- och stålindustri, kemisk industri samt gruvor och mineralutvinning.

Vidare framgår att det bedöms finnas mindre än 500 datorhallar i landet med lägre energiskatt efter avdrag eller återbetalning. Den föreslagna höjningen av skattenivån anges också påverka beskattningen av jordbruk, skogsbruk, växthus m.m. Antalet företag inom dessa verksamhetsområden uppgår enligt Statistiska centralbyrån till drygt 240 000. Elförbrukningen för dessa företag bedöms totalt uppgå till 1,7TWh per år. Förslaget anges också innebära en skattehöjning för hjälpförbrukning av el vid framställning av värme eller kyla, för egenproducerad solel när en ägare kontrollerar flera anläggningar som var och en understiger men som tillsammans överskrider effektgränsen om 255 kW. Det framgår att huvuddelen av intäktsökningen för staten härrör från el som förbrukas i industrins tillverkningsprocess.

Regelrådet gör följande bedömning. Det saknas uppgifter om berörda företag utifrån storlek vilket är en brist.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch godtagbar men redovisningen avseende storlek bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Det anges att de offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Vidare anges att utbrottet av coronaviruset och därtill kopplade effekter på aktiviteten i ekonomin gör det svårt att i nuläget bedöma skattebasens storlek. Effekterna för de företag som påverkas av föreslagna regeländringar är därmed mycket osäkra och kan komma att ändras i ett senare beredningsled.

Administrativa kostnader

Det framgår att det för Skatteverket inledningsvis uppkommer en något ökad administration för att åtgärda omedvetna fel i skattskyldigas redovisning med anledning av förändringarna. Det framgår också att då det endast är fråga om en höjd skattenivå bedöms förslaget inte förändra de berörda företagens administrativa börda.

Regelrådet gör följande bedömning. Det hade varit önskvärt med ytterligare uppgifter. Detta för att tydliggöra om de åtgärder från Skatteverket som sker för oavsiktliga fel också kan komma att medföra en ökad administration för berörda företag. Givet förslagets karaktär har det likväl inte varit avgörande för bedömningen.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets administrativa kostnader godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Förslaget anges innebära att de skatteutgifter som följer av berörda nedsättningar av energiskatten på el påverkas. Skatteutgifternas storlek bedöms minska i motsvarande utsträckning som skatteintäkterna beräknas öka. Företagen bedöms inte ha möjlighet att övervältra skattekostnaderna på sina kunder. Skattehöjningen förväntas reducera företagets vinster, men i och med att skattehöjningens storlek är begränsad bedöms påverkan på företagets konkurrenskraft som måttlig. Samtidigt medför den höjda skattenivån vissa incitament till att effektivisera energianvändningen. Korrigeringen av skattenivån så att miniminivån i energiskattedirektivet uppfylls innebär även att det säkerställs att de aktiviteter som har haft rätt till nedsättning av energiskatten på el får nedsatt energiskatt även i framtiden. Därmed bidrar förslaget till tryggare förutsättningar för dessa företag.

Det framgår att för el som förbrukas i industrins tillverkningsprocesser beräknas skattekostnader öka med 33 miljoner kronor per år. För datorhallarna beräknas förslaget medföra att skattekostnaderna ökar med 1,5 miljoner kronor per år. Vidare anges att över tid har industrins energikostnader som andel av totala rörliga kostnader minskat. I genomsnitt uppgick energikostnaderna som andel av de rörliga kostnaderna i tillverkningsindustrin 2017 till 2 procent. Energianvändningen varierar dock mellan branscherna, t.ex. anges energikostnaderna vara 5,5 procent i massa- och pappersindustrin och endast 0,5 procent i verkstadsindustrin. Elanvändningen i industrin anges dock ha varit relativt stabil sett över en längre tidsperiod. Den föreslagna höjningen av skattenivån anges också påverka beskattningen av jordbruk, skogsbruk, växthus m.m. Totalt beräknas de ökade skattekostnaderna för dessa verksamheter till knappt 1,4 miljoner kronor per år. Vidare anges att för hjälpförbrukning av el vid framställning av

värme eller kyla, för egenproducerad solel när en ägare kontrollerar flera anläggningar som var och en understiger men som tillsammans överskrider effektgränsen om 255 kW medför för dessa företag ökade skattekostnader om 0,1 miljoner kronor per år.

I promemorian framgår att förslaget bedöms tillförsäkra en god marginal mot direktivets minimiskattenivå. En höjning bedöms även kunna bidra med en viss styrande effekt gentemot målsättningarna för effektivare energianvändning, utan att ha mer än marginella konsekvenser för näringslivets internationella konkurrenskraft.

Regelrådet gör följande bedömning. För att närmare illustrera de kostnadsmissiga konsekvenserna hade det också kunnat framgå uppgifter om exempelföretag. Detta för att visa på kostnadsförändringen för enskilda företag inom olika branscher och av olika storlek.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det anges att nedsättningen primärt motiveras av konkurrensskäl. Företagen bedöms inte ha möjlighet att övervältra skattekostnaderna på sina kunder. Skattehöjningen förväntas reducera företagets vinster, men i och med att skattehöjningens storlek är begränsad bedöms påverkan på företagets konkurrenskraft som måttlig.

Skattehöjningen förväntas vidare påverka de mindre företagen på motsvarande sätt som större företag. Kostnadsökningen bedöms dock slå hårdare mot företag som har begränsade ekonomiska marginaler och relativt hög elförbrukning.

Regelrådet gör följande bedömning. Befintliga uppgifter är tillräckliga i detta fall.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Energiskattenivån för industrin är endast nedsatt i själva tillverkningsprocessen, den el som förbrukas på kontor och lager m.m. beskattas enligt normalnivån och påverkas därför inte av förslaget.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det finns ingen redovisning om särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning i konsekvensanalysen.

Regelrådet gör följande bedömning. Det saknas redovisning vilket är en brist. Därutöver finns heller inga uppgifter om berörda företag utifrån storlek. Om bedömningen är att det inte finns behov av eller inte är möjligt med särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning ska det, enligt Regelrådet, likväl anges och motiveras i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning bristfällig.

Sammantagen bedömning

Regelrådet har bland annat bedömt att uppgifterna om berörda företag utifrån storlek och särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning som otillräckligt redovisade. Utöver dessa brister har likväl merparten av punkterna bedömts som tillräckligt redovisade, vilket även har varit avgörande för den sammantagna bedömningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 19 augusti 2020.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist, ordförande, Hanna Björknäs, Claes Norberg, Lennart Renbjer och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Porko.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Katarina Porko
Föredragande